

Datum

2026-05-25

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2026-1487

Yttrande

Till

Kommunfullmäktige

**Motion Lisbeth Persson Ekström (SD) om att ersätta
benämningen "brukare" inom kommunens vård och
omsorg**

STK-2026-204

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar uppfattningen att språket inom samtliga verksamheter ska präglas av respekt, värdighet och en människonära syn. Nämnden anser dock att "brukare" är ett neutralt och sakligt begrepp när det används korrekt som ett övergripande samlingsnamn.

Nämnden förhåller sig till Socialstyrelsens rekommendationer gällande användning av ordet, samt arbetar aktivt med att ha ett tillgängligt och begripligt språk i kontakt med Malmöbor.

Nämnden föreslår att motionen avslås mot bakgrund av det som framkommer i ärendet.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämndens ansvarsområde omfattar primärt inte vård- och omsorgsverksamhet, vilket är motionens inriktning. Vidare är gruppen äldre inte en av nämndens primära målgrupper. Nämnden besvarar remissen utifrån de verksamheter och målgrupper som nämnden ansvarar för.

Vikten av respektfullt språkbruk

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar uppfattningen att språket inom samtliga verksamheter ska präglas av respekt, värdighet och en människonära syn.

Nämnden arbetar sedan flera år aktivt med *klarspråk* för att säkerställa ett tillgängligt och begripligt språk. Målet är att utredningar och beslut ska vara lätta att förstå för den

enskilde. Detta rör särskilt i arbetet med barn och unga som är i behov av socialtjänstens insatser. Det är också en viktig princip i arbetet med mänskliga rättigheter.¹

Vidare har Malmö stad en övergripande kommunikationspolicy som anger att extern kommunikation ska vara lätt att läsa och förstå, med ett klart och tydligt budskap framfört i en vänlig ton. Fackspråk ska användas endast när kommunikationen riktar sig till fackkunniga. Kommunikationen ska utgå från mottagarens behov och ta hänsyn till bland annat ålder, social bakgrund, funktionsnedsättning och etnisk tillhörighet. Nämndens språkbruk är anpassat i enlighet med dessa riktlinjer.

Nämndens användning av begreppet

Begreppet används generellt inte om enskilda individer eller i direkt kommunikation med Malmöbor. I informationsmaterial, beslut och annan extern kommunikation som riktar sig till enskilda förekommer generellt inte ordet ”brukare”. I dessa sammanhang används i stället mer situationsanpassade och individnära benämningar.

Begreppet ”brukare” används av nämnden i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer², det vill säga som ett övergripande och neutralt samlingsbegrepp för personer som får behovsprövade insatser från socialtjänsten. Det används exempelvis i sammanhang där nämnden beskriver en större grupp, såsom vid genomförande av brukarundersökningar, vilka är enkäter där synpunkter samlas in för att utveckla och förbättra verksamheten. Begreppet används också i viss utsträckning i interna riktlinjer och rutiner.

Nämnden bedömer att nuvarande användning av begreppet ”brukare” är ändamålsenlig och förenlig med gällande rekommendationer.

Begreppets funktion och innebörd

Det finns ett behov av ett samlande begrepp för den vidare grupp som tar emot behovsprövade insatser enligt socialtjänstlagstiftningen. Att konsekvent ersätta ”brukare” med flera olika benämningar är inte alltid praktiskt möjligt, särskilt då grupper kan vara överlappande och insatserna skifta över tid. Begreppet fyller därmed en funktion i styrdokument, statistik, uppföljning och utvecklingsarbete.

Socialstyrelsen använder fortsatt begreppet i sin begreppsbank, och det ska även användas enligt den nya lagstiftningen om socialdataregister.

¹ Se exempelvis Malmö stads vägledande principer i Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet.

² Socialstyrelsens termbank, Begreppsklustret brukare ([Microsoft Word - Bruktext.doc](#))

I den nya socialtjänstlagen har begreppet ”missbruk” ersatts med ”skadligt bruk och beroende”, vilket ytterligare minskar risken för sammanblandning mellan orden ”brukare” och ”missbrukare”.

Sammanfattande bedömning

Nämndens samlade bedömning är att ”brukare” är ett neutralt och sakligt begrepp när det används korrekt som ett övergripande samlingsnamn. Mot bakgrund av att begreppet används i enlighet med nationella rekommendationer, inte används om enskilda eller i individkommunikation samt att ett behov av ett samlande begrepp kvarstår, bedömer nämnden att det inte finns skäl att upphöra med användningen av termen i dess nuvarande form.

Nämnden föreslår att motionen avslås mot bakgrund av det som framkommer i ärendet.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]